

Prædiken til 7. søndag efter trinitatis

Luk. 19, 1-10

Hvad det vil sige at tro på Gud for et moderne menneske? Her får I mit bud på et svar: "Livet er en gåde", sagde Storm P. "Løsningen står på bagsiden".

Og sådan er det jo. Fra sekund til sekund lever vi midt i en svimlende gåde – den at der er noget til. Og vi spørger efter, hvordan det kan gå til. Vi vil gerne kunne kigge om bagved.

Det kan vi ikke. Men noget kan vi måske tænke os til. Det, der er til, kan ikke være til af sig selv – skulle man synes. Der må være et stort ubegribeligt "noget", som får det til at være til. Der må være en kraft eller magt "bag", "under", "over", "i" alting, som får det til at være til, og som gør, at det bliver ved med at være til, så længe det er til. Og sådan en kraft eller magt må være en guddomskraft eller guddomsagt.

Det er ikke noget, man kan bevise. Men der er nu heller ikke nogen, der kan bevise det modsatte. Så dér står det fifty-fifty. Gud kan hverken bevises – eller modbevises.

Men man kan være overbevist om hans eksistens. Og der melder jeg mig gerne. Jeg har ikke spor svært ved at gøre den første trosartikels ord til mine: Jeg "tror på Gud Fader, himlens og jordens skaber" – "himlens og jordens skaber"! Sådan.

Men udover, at han er skabermagten, kan vi rent fornuftmæssigt ikke vide mere om den-

ne Gud. Hvordan han er, står i øvrigt hen i det uvisse.

Men kristendommen hævder, at han er trådt frem i mennesket Jesus og har gjort os bekendt med, hvordan han er, ved at vi bliver bekendt med, hvordan Jesus er. Gud er barmhjertig – som Jesus. Det får vi at vide gennem historierne om Jesus. Som nu den i dagens tekst om den rige overtolder Zakæus. En tolder skulle inddrive skat i et bestemt distrikt. Han skulle aflevere en aftalt sum til romerne. Hvis han kunne pine mere ud af folk, stod det ham frit for – overskuddet tilfaldt så ham selv. Det almindelige var, at tolderne udsugede folk, også de fattige og svage, og dem var der frygteligt mange af på den tid. Så toldere var frygtede og hadede. Folk uden skånsel og uden barmhjertighed – det gik de for at være. Zakæus her i historien nedkalder så oven i købet folks foragt ved at stikke i løb og kravle i træer – sådan bærer en voksen respektabel orientaler sig under ingen omstændigheder ad. Det må have været ham alt om at gøre at få Jesus at se. Allerin-derst inde har han vel ønsket at slippe ud af det morads, han hang fast i; blive fri af sin kynisme og forhærdelse. Men han har næppe i sin vildeste fantasi forestillet sig, at det ville ske. Det har han ikke troet, han var værdig til. Han har nok ligefrem gemt sig oppe i morbærtræet. Men Jesus får øje på ham og kalder ham

Udgivet af

Grundtvigsk Forum

Nr. 408. 118. årgang

Juli 2017

ISSN 0901-2214

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ned. Og så kommer det, der forbløffer alle: Jesus byder sig selv indenfor i overtolderens hus! Der går et sus gennem den forsamlede menneskeskare – af forbløffelse og af forargelse. Det er, som om Jesus spytter på alle ordentlige og anstændige folk. Gå indenfor hos den sjuft! Det er mod al anstændighed og alle forskrifter: en ordentlig jøde ville blive uren af at sidde til bords med en mand som Zakæus, intet mindre. Og uren vil sige udstødt af det gode selskab.

Så meget voldsommere er Zakæus' glæde. Tænk sig, Jesus vil være hans, den uværdiges, gæst. Hvad han ikke havde troet muligt eller turdet håbe på sker. Det forvandler ham. Og han gør bod.

Det er selvfølgelig begivenheder som denne, der dengang allerførst har fået folk til at tænke, at denne usædvanlige mand, Jesus, måtte komme fra Gud – han har da været som sendt fra himlen for en som Zakæus. Det var da også for længst blevet konklusionen, da evangelierne blev skrevet ned. Fortælleren her slutter derfor med ordene: ”For Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte”.

Det giver fortællingen perspektiv langt ud over hændelsen i landsbyen dengang – helt frem til os. Da Jesus indbød sig selv som gæst i den fortabtes hus, blev der umærkeligt vendt op og ned på det hele. Gæsten Jesus blev til indbyderen, og først Zakæus og dernæst alle andre fortabte dengang og senere hen blev Jesus' gæster. Og så blev det klart, at det hus, han byder ind til, er Guds hus eller Guds rige. Så bliver det klart, hvad Guds hus eller rige er. Det er gudsnærværet, samværet med Gud, den barmhjertige Guds nærvær og det samvær i barmhjertighed, han stifter overalt, hvor Jesus går ind eller byder ind, overalt hvor Jesus kommer til stede med al sin kærligheds rigdom. For Faderen og Jesus er ét, og at være i deres nærvær er at være ét med dem.

Og her hos os i Københavns Domkirke står han jo derfor også der-oppe over alteret i skikkelse af Thorvaldsens statue og indbyder os – indbyder med den store favnende gestus os fortabte til sit rige og sit bord, til gudsrigetets bord, til gudsnærværets og gudssamværets bord. Om lidt er det dækket som alterbord. Favnen opsøger og indbyder også os. ”Kom til mig, alle I som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile”, står der deroppe på stenen, statuen hviler på. Slip din tærende uro. Læg din kulde og selvforagt fra dig og kom indenfor. Luk din samvittighed op, giv al din smerte lov. Lad dit stenhjerte forvandle. Blød din bitterhed op og mærk igen dit varme hjerte slå. Giv los for din angst. Lad dig omslutte af hans indbydende hænder. Fald til ro i hans vældige faderhånd.

Sådan er Gud. Sådan er den magt, der gør, at det, der er til, er til. Han, om hvem vi ellers kun ved dette, at han er altings skaber – han er sådan, som Jesus hos Zakæus, som Thorvaldsens Kristus midt iblandt os.

”Menneskesønnen” åbenbarer Gud. Det er kristendom.

I Zakæus' Jeriko gik der et sus af vrede og harme gennem skaren, da Jesus åbenbarede Gud. Det var en provokation at optræde sådan. Er Gud da så provokerende? Ja, så farlig er den konsekvente barmhjertighed. For den stiller menneske lige over for Gud, fordi vi er lige skrøbelige, lige uværdige, lige store syndere. Det er evangeliets forargelse. Det bragte Jesus på korset – Golgatha begynder i Jeriko med de forsamledes vrede, deres vrede over Jesus' barmhjertighed, som lader Zakæus komme foran dem i al deres selvretfærdighed. Det er dér, kristendommen bliver alvor.

Det er evangeliets provokation, at der hele tiden er en Zakæus, der går foran mig, slipper ind foran mig – mens jeg står udenfor og harmes. Man kan sige, at han slipper ind før

mig så længe, jeg mener, at det i stedet skulle have været mig. Så længe jeg klammer mig til mit jeg – det jeg, som alene Jesus formåede at slippe, så det måtte ende på Golgatha. Sådan vil det være, så længe mit jeg ikke har gået sin gang til sit Golgatha. Eller: så længe jeg ikke kan bøje mig og trygle om nåde og høre, at Jesus' gang til Golgatha i mit sted var den nåde over al nåde, der alene kan befri mig fra mit jeg.

Derfor må alt dette slutte med en bøn – den bøn: ”Herre, vor Gud, vær mig arme synder nådig, skænk mig overtolder Zakæus' ydmyghed, han som intet forventede, selvom han inderst inde ønskede sin befrielse – og hvis glæde derfor kunne være desto større. Skænk mig ydmygheden, så jeg kan bryde ud i Zakæus' glæde – eller med teksten fra Det gamle Testamente, som vi hørte fra alteret: ’Herren har gjort store ting mod os – og vi blev glade. Den, der sår under tårer, skal høste med jubel’”.

Lov og tak og evig ære være dig, vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand, treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen

Ole Jensen

prædikenen er holdt i Vor Frue i København

Salmer:

10, 31, 695, 164, 3-4, 52